

Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare efectuată asupra necesității elaborării proiectului Legii cu privire la evidență rețelelor edilitare
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru
Subdiviziunea:	Direcția cadastrul bunurilor imobile
Persoana responsabilă și datele de contact:	L. Mindov, șef direcție, 88-12-52
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
<i>a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate</i>	
<p>Bazele metodologice și instituționale ale activității în domeniul sistemului de evidență și gestionare a rețelelor edilitare au fost stabilite în Legea nr.150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară și HG nr.133/2014 cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”.</p> <p>Însă pe măsura implementării și dezvoltării activității au fost identificate probleme critice care necesită soluționare prin adoptarea unui nou cadru normativ.</p> <p>Problemele principale care necesită soluții prin intermediul acestei noi legi includ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. deficiențele în implementarea legii anterioare, datorate atât unor inadvertențe ce țin de domeniul de reglementare, cât și a unor lacune în cadrul legislativ, ce creează confuzie și incertitudine în definirea clară a obiectului legii, sarcinilor și responsabilităților subiecților; 2. dificultăți în accesarea/colectarea datelor actualizate și precise despre infrastructura rețelelor edilitare, care împiedică planificarea eficientă a implementării prevederilor legii și intervențiile de urgență; 3. concept al sistemului informațional inadapabil la tehnologia modernă care împiedică eficiența, transparența și accesibilitatea în implementarea sistemului de evidență a rețelelor edilitare; 4. lipsa de certitudine cu privire la obiectul înregistrării în sistemul informațional al rețelelor edilitare; 5. lipsa unei imagini clare a infrastructurii existente, ceea ce poate duce la conflicte și suprapuneri neplanificate; 6. lipsa de claritate, referitoare la procedurile și modalitățile de efectuare a înregistrărilor primare a rețelei edilitare în sistemul informațional; 7. suprapunerea atribuțiilor entităților abilitate cu evidența rețelelor edilitare; 8. lipsa unui punct/centru unic, în cadrul căruia are loc introducerea/actualizarea informațiilor referitoare la rețelele edilitare și, de asemenea, furnizarea informațiilor despre rețelele edilitare către persoanele interesate. <p>Prin soluționarea acestor probleme, noua lege își propune să creeze un cadru legislativ robust, care să faciliteze o gestionare eficientă și transparentă a rețelelor edilitare, să îmbunătățească planificarea urbană și să promoveze o dezvoltare durabilă în Republica Moldova.</p>	
<i>b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate</i>	
<p>Legislația în vigoare este depășită și inadecvată pentru a aborda problemele actuale, iar necesitatea actualizării legii în domeniul rețelelor edilitare este imperativă având în vedere evoluțiile tehnologice. Astfel, lipsa unui sistem informatic unic și uniformizat de evidență a tuturor rețelelor inginereste reprezintă o problemă majoră în gestionarea și coordonarea infrastructurii de către operatorii de rețea. Fără un sistem unificat și centralizat, există riscul dificultăților în localizare, suprapunerilor de rețele din diferite categorii, erori etc. Un sistem integrat ar facilita planificarea lucrărilor, protejarea rețelelor existent și a dreptul de posesie al operatorilor de rețele și eficientizarea resurselor.</p> <p>Lipsa punctului/centrului unic de informare despre existența rețelelor edilitare pe un sector anumit, la o dată anumită, implică dificultăți și cheltuieli majore în organizarea lucrărilor de</p>	

construcții, reconstrucții sau reparații și respectiv tergiversează dezvoltarea durabilă a localităților de pe teritoriul Republicii Moldova.

Obținerea informației privind existența rețelelor edilitare precum și obținerea permisiunii de executare a unor lucrări de construcție/reconstrucție/reparație este o procedură îndelungată, birocratică care implică adresarea către toate entitățile deținătoare de utilități edilitare, ceea ce implică tergiversarea lucrărilor. În aceste condiții, executanții lucrărilor optează pentru inițierea lucrărilor în lipsa acestei informații, riscând deteriorarea rețelelor edilitare existente.

Deteriorarea rețelelor edilitare în procesul lucrărilor de construcții/reconstrucții/reparații este o problemă majoră cu consecințe grave. În Republica Moldova, statisticile privind distrugerile rețelelor edilitare pot varia în funcție de an și de sursa de informare. Cu toate acestea, în ultimii ani, au existat rapoarte despre numeroase incidente legate de deteriorarea rețelelor în timpul lucrărilor de excavație în procesul de construcție sau reparații. Aceste incidente au inclus avarii la rețelele de apă și canalizare, rupturi de conducte de gaz și daune la rețelele de electricitate și comunicații, iar în consecință au provocat întreruperi ale serviciilor care au afectat considerabil activitatea economică și socială din zona de distrugere, totodată au provocat riscuri majore ce pun în pericol securitatea muncitorilor și a populației în zona afectată, precum și au implicat costuri suplimentare semnificative pentru înlăturarea daunelor.

Rețelele de servicii și comunicații electronice sunt într-o dezvoltare dinamică și, se poate afirma, că trendul va fi păstrat. Potrivit informațiilor din Registrul public al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice, la situația din 31.12.2023, au fost autorizate 343 de entități cu dreptul de furnizare a rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice. Cele mai mari cote de piață le dețin SA „Orange”, SA „Moldcell” și SA „Moltelecom” (în funcție de veniturile obținute).

Se înregistrează o creștere a numărului de utilizatori finali pentru majoritatea categoriilor de servicii. Astfel, majorarea numărului de utilizatori finali în anul 2023 față de anul 2022 a fost înregistrată pe segmentele de servicii: telefonie mobilă cu 56,7 mii, internet mobil cu 73,3 mii, internet fix cu 40,9 mii. Totodată, se atestă o tendință continuă de descreștere a numărului abonaților la rețeaua de telefonie fixă. În anul 2023 numărul acestora s-a micșorat cu 103,7 mii de abonați sau cu circa 10,9 % față de anul 2022 și cu 15,3 % față de anul 2021.

Această evoluție atrage, implicit, expansiunea rețelelor de telecomunicații, în primul rând prin fibră optică pe bandă largă, iar asigurarea securității fizice a acestora este extrem de importantă atât din perspectiva continuității și calității serviciilor, cât și a aspectului financiar, dacă e să ne reținem la investițiile efectuate.

Evidența rețelelor de servicii și comunicații electronice este, în general, ținută la zi, operatorii având registrele electronice proprii ale acestora.

Alta este situația rețelelor de gaze. La situația 01.01.2023, în sistemul de gaze naturale se află în funcțiune circa 27,48 mii km de rețele de gaze naturale, din care 1128,6 km (4,1 %) sunt fără proprietar. Aceste rețele sunt la o evidență separată fiind exploatate de către titularii de licențe conform documentelor normativ-tehnice. Problemele legate de rețelele de gaze naturale asupra cărora nu este înregistrat dreptul de proprietate persistă în cazul necesității efectuării lucrărilor de renovare sau reparații capitale, or, după cum rezultă din Regulamentul aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 683/18.06.2004, aceste cheltuieli urmează a fi suportate de proprietarii rețelelor de gaze naturale.

În ceea ce privește sectorul de apă și canalizare, se atestă o creștere a numărului de furnizori și, de asemenea, a volumelor captate și, respective, evacuate. În anul 2022, titularii de licențe au captat un volum de 101 085,8 mii m³ de apă, cu 1 484,9 mii m³ de apă (sau 1,5 %) mai mult decât în anul 2021. Totodată, se observă, că pe parcursul anului 2022 volumul apei potabile furnizate a constituit 76 389,8 mii m³, atestându-se o creștere față de anul precedent cu 2 092,0 mii m³, sau cu 2,8 %.

Pe parcursul perioadei 2021, titularii de licențe au raportat despre deținerea în gestiune a 8 170,2 km de rețele publice de alimentare cu apă și 4 488,1 km de rețele publice de canalizare, sau o extindere de 2 140,4 km (+35,5 %) a rețelelor publice de alimentare cu apă și de 1 907,3 km (+73,9 %) a rețelelor publice de canalizare față de anul precedent.

Implementarea sistemului dat necesită o colaborare strânsă între autorități, operatori de rețele și specialiștii în tehnologii informaționale pentru a asigura compatibilitatea, securitatea și actualizarea constantă a informațiilor.

e) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au condus la necesitatea elaborării unei noi legi cu privire la evidența rețelelor edilitare în Republica Moldova, având în vedere problemele identificate, pot fi analizate prin prisma mai multor factori esențiali. Acești factori evidențiază atât deficiențele în cadrul legislativ și

organizatoric existent, cât și nevoia de a îmbunătăți infrastructura de gestionare a datelor privind rețelele edilitare. Principalele cauze sunt:

1. neconformitatea cadrului legislativ adecvat domeniului evidenței rețelelor edilitare și a înregistrării rețelelor edilitare și a drepturilor asupra acestora. Din cauza imposibilității aplicării legii aprobate în condițiile actuale, lipsește instrumentul în exercitarea împuternicirilor statului privind ocrotirea intereselor publice și private în raporturile juridice ce țin de rețelele edilitare;
2. inpunerea înregistrării **drepturilor de proprietate** asupra rețelelor edilitare, proces complicat, greu de executat sau chiar imposibil în condițiile actualei legi, care implică costuri enorme de realizare, costuri care vor fi reflectate în factura de plată a consumatorilor sau beneficiarilor serviciilor operatorilor de rețele edilitare;
3. funcționează unele sisteme de evidență departamentală a rețelelor edilitare. Activitatea instituțiilor abilitate cu evidența acestora este slab coordonată ceea ce creează dificultăți atât pentru operatorii de rețele edilitare, cât și pentru beneficiarii de informații;
4. lipsa unui sistem informațional, organizat în conformitate cu cerințele stabilite de legislație, în care să fie înregistrate informațiile documentate privind rețelele edilitare, împrejurare, ce cauzează lipsa unei imagini clare și reale despre obiectele de infrastructură existente, despre titularii de drepturi ale acestora, interdicțiile ce sunt impuse asupra terenurilor incluse în zona de protecție ale obiectelor;
5. lipsa schimbului de informații între agenții economice, care se ocupă cu activități de construcții/reparații și operatorii de rețele aduc daune infrastructurii subterane. Prejudiciul rezumat din aceste incidente este estimat la milioane de lei anual.

La cauzele de mai sus, care trebuiau soluționate prin adoptarea noii legi, se adaugă și:

- cauze generate de dificultăți majore de implementare a cadrului legal actual, generată de lipsa unui cadru clar pentru aplicarea dispozițiilor legii, insuficiența resurselor, sau a tehnologiei necesare pentru implementare. De asemenea, lipsa de interes sau de cooperare între diverșii subiecți, publici și privați care puteau contribui la această neimplementare;
- fără o definiție clară a ceea ce trebuie înregistrat, entitățile responsabile întâmpină dificultăți în stabilirea priorităților și în concentrarea resurselor către cele mai importante activități de înregistrare. Aceasta duce la omisiuni semnificative în evidențe și la lipsa unei imagini complete asupra infrastructurii edilitare;
- suprapunerea de atribuții ale entităților publice. Când mai multe entități publice își asumă responsabilități similare sau suprapuse, rezultatul se manifestă prin confuzie, eficiență redusă și, în unele cazuri, neglijare completă a anumitor sarcini esențiale. Acest lucru duce la duplicarea eforturilor și la irosirea resurselor;
- lipsa clarității referitoare la procedurile și modalitățile de efectuare a înregistrărilor primare. Fără proceduri clare și standardizate, procesul de înregistrare devine inconsistent și ineficient. Aceasta duce la erori, la întâzieri în actualizarea datelor și la dificultăți în accesarea informațiilor necesare pentru planificare și intervenție;
- lipsa unui punct/centru unic pentru colectarea și introducerea informațiilor. Fără un centru unic de colectare și introducere a datelor, informațiile despre rețelele edilitare pot fi dispersate între diferite entități, făcând dificilă crearea unei baze de date comprehensive și accesibile. Acest lucru împiedică și furnizarea eficientă a informațiilor către persoanele interesate.

Alte cauze includ rezistența la schimbare din partea unor entități, în special, de drept privat, lipsa de resurse financiare dedicate actualizării și mentenanței sistemelor de evidență, precum și lipsa de cunoștințe sau expertiză necesară pentru gestionarea eficientă a unui astfel de sistem complex.

În concluzie, combinația acestor factori a creat un mediu în care sistemul existent de reglementare a evidenței rețelelor edilitare s-a dovedit a fi ineficient, necesitând elaborarea unei noi legislații care să adreseze în mod specific aceste probleme și să ofere un cadru robust pentru gestionarea eficientă a infrastructurii edilitare critice.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

În perioada de după aprobarea Legii nr.150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, au fost operate modificări la HG nr.133/2014 cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”, prin care a fost aprobată Concepția sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară” și Planul de acțiuni privind crearea sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”.

De asemenea, pe parcursul timpului, au mai fost operate și modificări la Legea nr.150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară. dictate de necesitatea de a

îmbunătăți cadrul normativ primar, referitor la înregistrarea obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, de a clarifica anumiți termeni, de a simplifica proceduri etc.

Cu toate acestea, implementarea Legii nr.150/2017 se confruntă cu alte dificultăți de esență, generate de faptul că Legea, de fapt, reglementează modul de organizare și funcționare a Registrului obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară și nu a modalităților de evidență a rețelelor edilitare.

Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară este un sistem informațional în care se înregistrează rețelele edilitare și reglementarea modului de organizare și funcționare a acestuia, ține de obiectul unei hotărâri de Guvern, prin care se pun în aplicare normele primare, reglementate prin lege, referitoare la crearea Registrului, ceea ce ar corespunde prevederilor alin.(2) art.102 din Constituție, conform căroră „Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.”

Guvernul Republicii Moldova, în calitate de Beneficiar, la data de 17 septembrie 2018 a semnat acordul de finanțare cu Asociația Internațională pentru Dezvoltare în valoare de 30,1 milioane Euro destinat pentru implementarea Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PÎEF), având ca scop îmbunătățirea calității sistemului de administrare funciară și evaluarea bunurilor imobile, sporirea transparenței sistemului de impozitare a proprietății. Implementarea acestui proiect, include și crearea Registrului obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, cu suportul experților străini. În procesul de crearea a Registrului au fost identificate carențele/problemele actualei Legi nr.150/2017, abordate la pct.1 al notei informative.

Fără intervenția de modificare a cadrului normativ existent, sistemul informațional automatizat elaborat de către PÎEF din contul bugetului alocat de către Asociația Internațională pentru Dezvoltare riscă să rămână nefuncțional.

O lege actualizată ar putea promova investițiile în infrastructură modernă, asigura un standard înalt de fiabilitate a rețelelor, și facilitează tranziția către soluții mai durabile și inteligente. De asemenea, ar putea introduce mecanisme eficiente de reglementare și și monitorizare pentru a asigura conformitatea și performanța optimă a rețelelor edilitare.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare. Identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic actual, aplicabil constă din:

Legea nr. 150 din 14.07.2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, care are statut de lege specială și un șir de alte legi, dintre care menționăm

Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice;

Legea nr.241/2017 privind comunicațiile electronice;

Legea nr.254/2016 privind infrastructura națională de date spațiale;

Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții;

Legea nr.1543/1998 privind cadastrul bunurilor imobile;

Legea nr.174/2017 cu privire la energetică;

Legea nr.592/1995 privind transportul prin conducte magistrale;

Codul aerian nr.301/2017;

Codul transportului feroviar nr.19/2022;

Legea apelor nr.272/2011;

Codul navigației maritime comerciale nr.599/2011;

Legea nr.461/2001 privind piața produselor petroliere;

Legea nr.1402/2002, sistemele publice de gospodărie comunală etc.

Actul normativ privind implementarea Legii nr.150/2017 este Hotărârea de Guvern nr.133/2014 cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivele urmărite prin aprobarea noii Legi cu privire la evidența rețelelor edilitare în Republica Moldova sunt concepute pentru a răspunde direct la problemele și cauzele identificate anterior, asigurând o gestionare eficientă și transparentă a infrastructurii de utilități. Aceste obiective sunt strâns legate de nevoile de îmbunătățire ale sistemului și vizează în mod direct soluționarea deficiențelor existente:

1. clarificarea și standardizarea obiectelor și drepturilor ce trebuie înregistrate: definirea explicită a tipurilor de infrastructură edilitară și a drepturilor asociate care trebuie să fie înregistrate, pentru a elimina incertitudinile și a asigura o evidență completă și precisă;
2. optimizarea și clarificarea atribuțiilor entităților: stabilirea clară a responsabilităților și atribuțiilor fiecărei entități implicate în gestionarea și evidența rețelelor edilitare, pentru a preveni suprapunerile și a îmbunătăți coordonarea;
3. implementarea unor proceduri standardizate pentru înregistrări: dezvoltarea și adoptarea unor proceduri uniforme pentru efectuarea înregistrărilor primare, inclusiv standarde pentru colectarea, actualizarea și verificarea datelor, pentru a asigura consistența și acuratețea informațiilor;
4. crearea unui punct unic de colectare și diseminare a informațiilor: instituirea unui centru sau a unei platforme unice care să faciliteze colectarea centralizată, introducerea și accesul la informații privind rețelele edilitare, simplificând astfel procesul de obținere a datelor pentru toate părțile interesate;
5. îmbunătățirea accesului la informații și transparența: asigurarea accesului facil și deschis la informațiile despre rețelele edilitare pentru autorități, companii private, dezvoltatori și publicul larg, pentru a sprijini planificarea eficientă, intervențiile de urgență și dezvoltarea durabilă;
6. integrarea tehnologiei moderne în gestionarea datelor: promovarea utilizării soluțiilor tehnologice avansate, cum ar fi GIS (Sistemele de Informații Geografice) și bazele de date în "cloud", pentru a îmbunătăți gestionarea, accesul și securitatea datelor privind rețelele edilitare;
7. asigurarea sustenabilității și adaptabilității sistemului: crearea unui cadru legislativ care să permită adaptarea rapidă la noile tehnologii, la schimbările în cerințele de dezvoltare și la provocările viitoare, asigurând astfel sustenabilitatea și relevanța pe termen lung a sistemului de evidență.

Aceste obiective reflectă angajamentul de a soluționa problemele existente prin îmbunătățiri legislative și organizatorice, urmărind în același timp să pună bazele pentru un sistem de evidență modern, eficient și accesibil, care să servească nevoile Republicii Moldova în gestionarea infrastructurii sale critice.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea "a nu face nimic", în contextul discuției despre necesitatea unei noi legi cu privire la evidența rețelelor edilitare în Republica Moldova, presupune menținerea status quo-ului actual, fără a interveni legislativ sau organizatoric pentru a adresa problemele și deficiențele existente în sistemul de evidență a rețelelor edilitare.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea tind să cauzeze problemele, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligatii ce se doresc să fie aprobate

Obiectivele proiectului urmărește, în linii generale, soluționarea problemelor descrise la pct.1.

Pentru aceasta, proiectul definește clar scopul pentru care se efectuează evidența rețelelor edilitare, acesta fiind:

- colectarea, acumularea, prelucrarea, sistematizarea, păstrarea, utilizarea și furnizarea de date reale și de calitate cu privire la rețelele edilitare, zonele de protecție ale acestora, precum și restricțiile aferente zonelor de protecție;
- realizarea unui conținut standard a datelor privind rețelele edilitare;
- stabilirea unor criterii unice privind modul de integrare a datelor privind rețelele edilitare.

Ținând cont de faptul că printre problemele identificate se regăsește și cea, referitoare la insuficiența descrierii obiectelor de evidență, proiectul de lege vine să o soluționeze prin stabilirea obiectelor de evidență a registrului.

Capitolul Atribuții și Competențe delimitează clar competențele și atribuțiile entităților publice, precum și cele ale terților, iar aceasta va permite ca, în procesul de implementare a legii, să nu se mai admită suprapuneri de atribuții, ceea ce ar debloca procesul de creare a registrului.

Capitolul Registrul de evidență a rețelelor edilitare definește clar Registrul și părțile componente ale acestuia, subiecții Registrului, modul de ținere și interacțiunea Registrului cu alte sisteme și resurse informaționale de stat.

Proiectul de lege detaliază procedura de înregistrare primară a rețelelor edilitare, care se va face la cererea deținătorilor. Înregistrarea primară se va face gratuit, prin prezentarea setului de acte, menționate în lege.

Alte prevederi ale proiectului de lege se referă la transparența și accesibilitatea datelor. Accesul la informațiile din Registrul poate fi gratuit, în cazul vizualizării, fie căutării informației. Atunci când

persoana interesată vrea să apeleze la servicii de descărcare sau transformare a informației, aceasta se va face contra plată, conform unor tarife aprobate de Guvern.

Nu în ultimul rând, menționăm că deținătorul Registrului va acționa și ca un Punct de Informare Unic, care va servi ca un portal sau un ghiseu virtual prin care deținătorii de rețele edilitare și alte părți interesate vor putea accesa informații esențiale legate de procedurile, documentația necesară și permisiunile pentru desfășurarea infrastructurii edilitare. Obiectivul este de a facilita și de a accelera desfășurarea rețelelor edilitare prin clarificarea și centralizarea informațiilor necesare.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu există.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Opțiunea „a nu face nimic” are implicații negative semnificative:

- persistența problemelor existente, ceea ce înseamnă că problemele identificate, cum ar fi lipsa de transparență, suprapunerile de responsabilități între entitățile publice, și lipsa de claritate în procedurile de înregistrare, vor continua să afecteze eficiența și eficacitatea gestionării infrastructurii edilitare;
- impact negativ asupra dezvoltării și planificării urbane – fără îmbunătățiri în evidența și gestionarea rețelelor edilitare, planificarea urbană și dezvoltarea infrastructurii vor fi îngreunate, putând duce la întâzieri, creșterea costurilor și posibile conflicte în utilizarea terenurilor;
- riscuri de securitate și siguranță – lipsa unei evidențe precise și actualizate a rețelelor edilitare poate crește riscurile de accidente, avarii sau alte situații de urgență, punând în pericol viața și bunurile cetățenilor;
- ineficiențe economice, înseamnă că menținerea unui sistem ineficient de gestionare a rețelelor edilitare poate duce la pierderi financiare semnificative, atât pentru stat, cât și pentru consumatori, prin costuri de întreținere și reparații neplanificate, precum și prin utilizarea ineficientă a resurselor;
- obstacole în adaptarea la schimbări și inovații – fără o legislație adaptată nevoilor actuale și viitoare, Republica Moldova ar putea întâmpina dificultăți în adoptarea inovațiilor tehnologice și a practicilor sustenabile în gestionarea infrastructurii edilitare;
- pierderea oportunităților de dezvoltare durabilă – oportunitățile de îmbunătățire a eficienței energetice, de reducere a impactului asupra mediului și de promovare a dezvoltării durabile ar putea fi ratate, împiedicând progresul țării spre obiectivele de sustenabilitate.

Prin urmare, opțiunea "a nu face nimic" are consecințe negative pe termen lung atât pentru gestionarea infrastructurii edilitare, cât și pentru dezvoltarea economică, socială și ambientală a Republicii Moldova. Aceasta subliniază importanța unei intervenții legislative și organizatorice pentru a aborda și soluționa problemele existente în mod pro activ.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Aprobarea noii legi cu privire la evidența rețelelor edilitare în Republica Moldova ar avea un impact pozitiv semnificativ asupra gestionării și dezvoltării infrastructurii critice a țării, cu beneficii directe în multiple domenii. Aceste impacturi pozitive includ:

- îmbunătățirea transparenței și accesibilității informațiilor – accesul facil și deschis la date actualizate despre infrastructura edilitară va sprijini deciziile bazate pe informații precise în planificarea urbană, dezvoltarea proiectelor și intervențiile de urgență;
- eficiență crescută în gestionarea resurselor – clarificarea atribuțiilor și responsabilităților, împreună cu proceduri standardizate, va reduce suprapunerile și va optimiza utilizarea resurselor, ducând la economii semnificative și la reducerea risipei;
- prevenirea conflictelor și a întâzierilor în dezvoltare – prin identificarea clară a infrastructurii existente și a planurilor de dezvoltare, noua lege va ajuta la evitarea conflictelor de utilizare și va facilita o dezvoltare armonioasă și sustenabilă;
- reducerea riscurilor și îmbunătățirea siguranței – o evidență precisă și ușor accesibilă a rețelelor edilitare va reduce riscurile de accidente în timpul lucrărilor de construcție și va îmbunătăți răspunsul la situații de urgență, protejând atât cetățenii, cât și infrastructura;

- promovarea inovației și adoptarea tehnologiilor moderne - încurajarea utilizării tehnologiilor avansate pentru gestionarea datelor și monitorizarea infrastructurii va crește eficiența operativă și va deschide calea către soluții inovatoare în sectorul edilitar;
- sustenabilitate și adaptare la schimbările climatice – o mai bună gestionare a rețelelor edilitare va contribui la eficiența energetică, reducerea emisiilor de carbon și adaptarea la efectele schimbărilor climatice, în linie cu obiectivele de dezvoltare durabilă;
- creșterea încrederii și atragerea investițiilor – claritatea legislativă și eficiența sistemului de evidență vor crește încrederea investitorilor și a partenerilor de dezvoltare, stimulând investițiile în infrastructura critică și în proiecte de dezvoltare;
- capacitatea de răspuns îmbunătățită la nevoile cetățenilor -prin facilitarea accesului la servicii de utilități de înaltă calitate și prin îmbunătățirea capacității de intervenție, noua lege va adresa direct nevoile și așteptările cetățenilor.

Prin urmare, impactul pozitiv al adoptării noii legi este amplu și multidimensional, având potențialul de a transforma fundamental modul în care infrastructura edilitară este gestionată, dezvoltată și întreținută în Republica Moldova. Aceasta reprezintă o oportunitate crucială pentru progresul și modernizarea țării în beneficiul tuturor cetățenilor.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu este aplicabil.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizati în acesta

Adoptarea unei noi legi cu privire la evidența rețelelor edilitare poate aduce îmbunătățiri semnificative în gestionarea infrastructurii critice, dar, ca orice proces legislativ și de implementare, vine cu propriile riscuri. În continuare, voi descrie unele dintre cele mai relevante sau iminente riscuri care ar putea conduce la eșecul acestei intervenții:

- lipsa de claritate și coerență în legislație presupune că, dacă noua lege nu este clar formulată, poate lăsa loc de interpretări multiple, ceea ce poate duce la inconsistente în aplicarea și respectarea ei. Este esențial ca proiectul de lege să fie precis și să acopere toate aspectele necesare pentru o implementare eficientă;
- rezistența depusă de părțile interesate, cum ar fi operatorii de rețele, autoritățile locale sau proprietarii de rețele, pot avea rezerve sau pot opune rezistență schimbării. Această rezistență poate fi motivată de costurile de conformare, de temeri legate de pierderea controlului asupra propriilor rețele sau de complexitatea proceselor de actualizare a datelor;
- lipsa unui mecanism eficient de implementare și monitorizare, dictată de lipsa resurselor, capacității administrative sau a unor sisteme tehnologice adecvate, poate împiedica implementarea corectă a legii;
- dacă legea este prea restrictivă sau nu este adaptată la progresele tehnologice, poate limita capacitatea sectorului de utilități de a inova și de a se dezvolta, având, astfel, impact asupra inovării și dezvoltării tehnologice. Este important ca actul normativ să fie flexibil și să permită adoptarea noilor tehnologii;
- probleme de confidențialitate și securitate a datelor – implică colectarea, partajarea și publicarea datelor despre rețelele edilitare, iar aceasta trebuie să abordeze în mod explicit aspectele legate de confidențialitate și securitatea datelor. Riscul de expunere a datelor sensibile sau de încălcare a confidențialității poate genera opoziție și probleme legale;
- dificultăți de finanțare și costuri ridicate – implementarea noilor cerințe legale poate necesita investiții semnificative din partea guvernului sau a entităților private. Fără o planificare financiară adecvată, există riscul ca legea să nu fie fezabilă din punct de vedere economic, ceea ce ar putea conduce la eșecul implementării;
- impactul asupra mediului și al proprietății se explică prin aceea, că orice modificare în gestionarea sau expansiunea rețelelor edilitare trebuie să ia în considerare impactul asupra mediului și drepturile de proprietate. Opoziția comunităților locale sau a grupurilor de mediu poate încetini sau bloca proiecte necesare pentru conformarea la noua legislație.

Pentru a evita aceste riscuri și a asigura succesul implementării noii legi, este crucială o planificare atentă, consultarea largă a tuturor părților interesate, flexibilitatea în abordare și asigurarea resurselor necesare pentru implementare și monitorizare.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorționa concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Potrivit analizei de mai sus, se poate constata că este greu de cuantificat în termeni monetari costurile de conformare pentru întreprinderi. Oricum, beneficiile obținute în urma luării la evidență a rețelelor edilitare sunt net superioare informațiilor eventualelor cheltuieli. Printre acestea putem enumera beneficiile în ceea ce privește gestionarea, planificarea și siguranța rețelelor edilitare. Aceasta facilitează dezvoltarea durabilă și optimizarea resurselor, contribuind la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor și dezvoltarea operatorilor de rețele,

Astfel, se apreciază ca este necesar de aprobată noua Lege cu privire la evidența rețelelor edilitare, în pofida imposibilității cuantificării beneficiilor ce pot fi obținute ca rezultat al implementării acesteia, ținând cont că contribuie la utilizarea eficientă a banilor publici.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Aprobarea unei noi legi privind evidența rețelelor edilitare poate fi argumentată prin atingerea obiectivelor strategice, prin beneficiile aduse comunității și economiei, precum și prin minimizarea impactului negativ asupra celor afectați. Mai jos sunt detaliate principalele argumente în favoarea acestei opțiuni:

Atingerea Obiectivelor Strategice:

- îmbunătățirea eficienței și a siguranței infrastructurii – legea va facilita o mai bună gestionare și planificare a rețelelor edilitare, reducând riscurile de avarii sau de întrerupere a serviciilor esențiale. Acest lucru este în concordanță cu obiectivele de dezvoltare durabilă și de asigurare a unui nivel înalt de siguranță pentru cetățeni.
- transparență și accesibilitate – creșterea accesului la informații despre rețelele edilitare îmbunătățește transparența și permite o mai bună implicare a comunității și a afacerilor în procesele de planificare urbană și dezvoltare.

Beneficii și Costuri:

- eficientizarea investițiilor - prin centralizarea datelor, se evită suprapunerea investițiilor și se optimizează alocarea resurselor pentru întreținerea și dezvoltarea infrastructurii, ceea ce duce la economii semnificative pe termen lung;
- reducerea costurilor sociale și economice – minimizarea avariilor și a întreruperilor neplanificate ale serviciilor edilitare reduce costurile sociale și economice, de exemplu, prin diminuarea pierderilor comerciale sau prin asigurarea continuității activităților esențiale;
- costuri de implementare -deși adoptarea legii presupune costuri inițiale de implementare, acestea sunt compensate de beneficiile pe termen lung, inclusiv economii de costuri pentru administrația publică și pentru operatorii de rețele edilitare. În plus, prin intermediul Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PIEF), o bună parte dintre costurile necesare creării softului ROITE (498,350.00 USD), elaborarea specificațiilor tehnice, contractarea serviciilor de asigurare a calității etc., sunt suportate din contul Asociației Internaționale pentru Dezvoltare.

Minimizarea Impactului Negativ:

- prin consultare tuturor părților interesate în procesul legislativ, au fost identificate și abordate preocupările specifice, minimizând impactul negativ asupra anumitor grupuri;
- implementare graduală, permite adaptarea progresivă la noile cerințe, reducând șocurile și costurile imediate pentru operatorii de rețele și pentru alte părți afectate.

Drept concluzie, putem să afirmăm că adoptarea legii privind evidența rețelelor edilitare reprezintă o decizie strategică care răspunde necesităților de modernizare a infrastructurii critice și de îmbunătățire a serviciilor pentru cetățeni. Având în vedere beneficiile substanțiale pe termen lung, atât în termeni de eficiență economică, cât și de siguranță publică, precum și posibilitatea de a minimiza impactul negativ prin măsuri atent planificate, argumentele în favoarea aprobării legii sunt solide. Acest demers necesită, totuși, un angajament ferm din partea tuturor actorilor implicați și o monitorizare atentă pentru ajustări și îmbunătățiri continue.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Implementarea proiectului de lege implică:

1. abrogarea Legii 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară
2. abrogarea HG.133/2014 cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”;
3. elaborarea unei noi hotărâri de Guvern privind aprobarea Conceptului tehnic al Registrului rețelelor edilitare și a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Registrului rețelelor edilitare;
4. elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la Conținutul de date atributive necesare pentru descrierea obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară și a elementelor structurale ale acestuia în „Registrul de evidență a rețelelor edilitare”;
5. elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la Conținutul și modul de întocmire a documentelor ce servesc drept temei pentru înregistrarea obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

- Legea cu privire la evidența rețelelor edilitare elaborată și aprobată;
- Conceptul privind sistemul informațional ”Registrul rețelelor edilitare” elaborat și aprobat;
- Softul Sistemului informațional ”Registrul rețelelor edilitare” elaborat și aprobat;
- Numărul operatorilor de rețele edilitare înregistrați în SI „Registrul rețelelor edilitare”;
- Numărul obiectelor înregistrate în SI „Registrul rețelelor edilitare”;
- Calitatea datelor colectate;
- Armonizarea intervențiilor legate de SI „Registrul rețelelor edilitare”;
- Stabilirea sistemului de aplicare geo-spațială;
- Stabilirea sistemelor de control.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Evaluarea actului normativ propus urmează a fi efectuată etapizat, conform planului de implementare SI „Registrul rețelelor edilitare”.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Grupuri interesate în intervenția propusă:

- Operatorii de rețele edilitare;
- Companiile comerciale care prestează servicii de construcție/reparație;
- Administrațiile Publice Centrale și Locale.

Proiectul va fi supus expertizei juridice, conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele examinării vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Au fost organizate o multitudine de ședințe de lucru și consultative cu:

- Operatorii de rețele edilitare;
- Reprezentanții PİEF;
- Grupul de lucru responsabil pentru dezvoltarea și implementarea softului;

Totodată Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru a solicitat prin scrisoarea nr. 36/01-06/226 din 15.03.2023 a solicitat expunerea pe marginea propunerilor și sugestiilor de modificare a cadrului normativ existent. Solicitarea a fost transmisă către toate Instituțiile Publice și Părțile interesate a căror activitate este direct sau indirect afectată de cadrul normativ în vigoare: Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Energiei, Agenția Națională pentru Reglementare Energetică, Agenția Proprietății Publice, IP Agenția Servicii Publice, Congresul Autorităților Locale din Moldova, Primăria mun. Chișinău, SA ”Apă-Canal”, SA ”MoldovaGaz”, SA ”Termoelectrica”, ÎM ”Regia transport electric”, ÎM ”Orange Moldova”, ÎM ”Moldcell” SA, SA ”Moldtelecom”, ÎCS ”Premier Energy Distribution” SA, SA ”Energocom”, SA ”FEE NORD”.

c) Expuneti succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unul exponent din fiecare grup de interese identificat)

- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, prin răspunsul la solicitarea Agenției Relații Funciare și cadastru nr. 06-01/1364 din 04.04.2023 vine cu propuneri și sugestii de corectare a unor prevederi a proiectului de lege și atenționează că legislația nu prevede concis care sunt beneficiile

obținute de consumatorii reali în rezultatul înregistrării rețelelor edilitare, și cine va suporta toate cheltuielile pentru înregistrarea obiectelor în sistem;

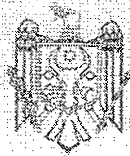
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova, prin răspunsul nr. 11/2-930 din 06.04.2023 comunică în limita competențelor sale lipsa obiecțiilor și propunerilor;
- SA "Apă-Canal Chișinău", prin răspunsul nr. 01-4066 din 22.03.2023, vine cu propuneri și sugestii de corectare pentru uniformizarea cadrului legislativ în domeniu și menționează că prin prisma reglementărilor în vigoare și a propunerilor de modificare a cadrului legislativ, consideră proiectul de lege este elaborat în vederea susținerii procesului de înregistrare a rețelelor edilitare și are drept scop unificarea și evidența la nivel național a tuturor rețelelor ingineresti;
- Întreprinderea municipală "Regia transport electric", prin răspunsul nr. 070/246 din 23.03.2023, reiterează că a examinat proiectul de lege și propuneri și recomandări nu are;
- Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), prin răspunsul nr.64 din 28.03.2023 reiterează factorii care au creat impedimente la crearea Registrului rețelelor edilitare și vine cu un șir de propuneri, iar în final conchide cu concluzia că susține aprobarea proiectului de lege cu propunerile de modificare menționate.
- SA "MoldovaGaz", prin rasounsul nr. 03/2-1240 din 04.04.2023, anunță că a examinat proiectul de lege și nu are careva propuneri sau obiecții.
- ÎM "Moldcell" SA, în calitate de furnizor de comunicații electronice, prin răspunsul sau din 31.03.2023 își exprimă dezacordul privind cadrul legal și tinde spre direcția simplificării procesului de înregistrare a obiectelor de infrastructură edilitară de către titulari, cât și a reducerii obligațiilor exagerate puse în sarcina acestora vizavi de implementarea registrului de evidență a rețelelor edilitare.
- SA "Termoelectrica" prin răspunsul nr.79/533 din 06.04.2023, reiterează necesitatea modificării cadrului legal și vine cu un șir de propuneri spre modificare și completare a legii;
- ÎCS "Premier Energy Distribution" SA, prin răspunsul nr. 0705/050332 din 28.03.2023, constată că ideea înregistrării obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară este salutară și conștientizează beneficiile pe termen lung. Totuși, reiterează că întocmirea documentelor ce servesc temei pentru înregistrarea obiectelor de infrastructură edilitară aflată la moment în gestiunea operatorului sistemului de distribuție, implică cheltuieli considerabile. Totodată, operatorul de rețea edilitară consideră ca reglementările legii va afecta situația rețelelor electrice care nu sunt înregistrate după operatorul sistemului de distribuție, dar sunt utilizate și întreținute de către acesta ca urmare a perpetuării unor stări de fapt istorice.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alterativă 1	Opțiunea alterativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	1		
povara administrativă	3		
fluxurile comerciale și investiționale	1		
competitivitatea afacerilor	-1		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	3		
concurența pe piață	0		
activitatea de inovare și cercetare	2		
veniturile și cheltuielile publice	0		
cadrul instituțional al autorităților publice	1		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	2		
situația social-economică în anumite regiuni	2		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	3		

sănătatea și securitatea muncii	3		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	3		
modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	3		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	3		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	2		
eficiența și performanța energetică	2		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	2		
alte aspecte de mediu	0		
<i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i>			
Anexe			
Proiectul preliminar de act normativ			

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNȚREPRINZĂTOR

Nr. 38-78-7221

Chișinău

1 iulie 2024

Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru

Ref. la nr. 36/01-05/646 din 21.05.2024

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct. 34 subpct.2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 4 iunie curent a examinat și a susținut cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor analiza impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege cu privire la evidența rețelelor edilitare.

Extrasul din Procesul-verbal nr. 22 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 4 iunie 2024 se anexează.

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2024.07.01 17:14:38 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 22
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
4 iunie 2024

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Cristina Tișcul	-	Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte/Roman Jucovschi	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	-	manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	-	Direcția susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Victor Baciu	-	Camera de Comerț Americană din Moldova AmCham
Oxana Barbaroș	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	-	șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Roman Gapeev	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Angela Panciuc	-	Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu/Moisei	-	Șef al Direcției protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Lepădatu	-	Ministerul Afacerilor Interne
Dumitru Vleju	-	consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru
Snejana Novac	-	

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale:

Sergiu Tăbăcaru, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Cristina Bolun, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Lilian Mindov, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, Natașa Vremea, Cancelaria de Stat, Sanda Melenciuc, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Elena Bucata, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Denis Bosți, Ministerul Energiei.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare:

dnii Oleg Chelaru și Victor Ermurachi, Nicolae Boțan.

Examinarea analizei impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege cu privire la evidența rețelelor edilitare

Autor: Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru

Au luat cuvântul:

dl Lilian Mindov

A menționat că în perioada de după aprobarea Legii nr.150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, au fost operate modificări la HG nr.133/2014 cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”, prin care a fost aprobată Concepția sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară” și Planul de acțiuni privind crearea sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”.

De asemenea, pe parcursul timpului, au mai fost operate și modificări la Legea nr.150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, dictate de necesitatea de a îmbunătăți cadrul normativ primar, referitor la înregistrarea obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, de a clarifica anumiți termeni, de a simplifica proceduri etc.

Cu toate acestea, implementarea Legii nr.150/2017 se confruntă cu alte dificultăți de esență, generate de faptul că Legea, de fapt, reglementa modul de organizare și funcționare a Registrului obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară și nu a modalităților de evidență a rețelelor edilitare. Guvernul Republicii Moldova, în calitate de Beneficiar, la data de 17 septembrie 2018 a semnat acordul de finanțare cu Asociația Internațională pentru Dezvoltare în valoare de 30,1 milioane Euro destinat pentru implementarea Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PÎEF), având ca scop îmbunătățirea calității sistemului de administrare funciară și evaluarea bunurilor imobile, sporirea transparenței sistemului de impozitare a proprietății. Implementarea acestui proiect, include și crearea Registrului obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, cu suportul experților străini. În procesul de crearea a Registrului au fost identificate carențele/problemele actualei Legi nr.150/2017, abordate la pct.1 al notei informative.

Fără intervenția de modificare a cadrului normativ existent, sistemul informațional automatizat elaborat de către PÎEF din contul bugetului alocat de către Asociația Internațională pentru Dezvoltare riscă să rămână nefuncțional.

O lege actualizată ar putea promova investițiile în infrastructură modernă, asigura un standard înalt de fiabilitate a rețelelor, și facilitează tranziția către soluții mai durabile și inteligente. De asemenea, ar putea introduce mecanisme eficiente de reglementare și și monitorizare pentru a asigura conformitatea și performanța optimă a rețelelor edilitare.

Solicită susținerea analizei de impact.

dl Nicolae Boțan

A menționat că în opinie au fost expuse mai **definirea problemei**, în acest compartiment, conform cerințelor Metodologiei, este necesar de identificat clar ce probleme (existente sau potențiale) sunt depistate, care probabil necesită intervenția statului. Se clarifică în detaliu situația existentă, se identifică cauzele problemelor depistate, care exact sunt părțile afectate și în ce mod.

În analiza situației curente lipsește expunerea și estimarea unei probleme evidente, care se referă la procedurile de obținere a avizelor de la deținătorii de rețele în situația autorizării și efectuării lucrărilor de construcții. Este important, în baza statisticii de la operatori, să fie estimată povara și cheltuielile totale pe an în privința procedurilor de solicitare și obținere a avizelor. Din altă perspectivă, o să fie mai clare și beneficiile, în cazul în care informația necesară despre rețele o să fie disponibilă public.

O altă problemă importantă care nu a fost expusă ține de deteriorarea rețelelor din cauza lucrărilor de construcții sau amenajare în lipsa de informații disponibilă despre rețele. Este important, în baza informației de la deținătorii de rețele, să fie estimate costurile acestor pierderi ca urmare a deteriorărilor cauzate.

La **stabilirea obiectivelor** este necesar ca acestea să fie racordate la cauzele problemelor, să fie măsurabile, tangibile și expuse în timp. Majoritatea celor expuse sunt acțiuni de realizat și mai

puțin obiective. Este necesar să fie stabilite obiective concrete legate de punerea în aplicare a unui sistem informațional eficient cu indicatori măsurabili în privința scăderii poverii pentru solicitanții de avize și costurilor pentru deținătorii de rețele.

Analiza impactului opțiunilor, în cadrul acestui compartiment, conform cerințelor Metodologiei, este necesar să se indice impactul noilor prevederi din proiect și costurile de conformare în comparație cu beneficiile și costurile situației actuale, la fel să clarifice cum vor influența soluțiile propuse asupra cauzelor problemelor.

În partea ce ține de *beneficii*, sunt necesare estimări în privința timpului și efortului economisit dacă se simplifică procedura de obținere a avizelor sau dispare în genere. La fel, pot fi estimate și scăderi în cheltuielile deținătorilor de rețele, urmare a scăderii numărului de incidente în termen lung, luând în calcul accesibilitatea informației cu privire la amplasarea rețelelor.

În partea ce ține de *costuri*, este necesar de a clarifica efortul (om/ore) din partea companiilor care dețin rețelele, pentru a transmite datele necesare către Agenție, în special la faza de înregistrare primară. Din altă perspectivă, pe lângă costul pentru dezvoltarea și mentenanța sistemului informațional, este important de reflectat și efortul din partea Agenției, de a angaja și instrui personalul necesar și de a obține echipamentul necesar pentru realizarea sarcinii de înregistrare primară a rețelelor.

Atestă că autorii au derulat un proces de consultări publice suficient de amplu, care a fost expus în conformitate cu cerințele Metodologiei.

Concluzii: Analiza prezentată corespunde parțial cu cerințele Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, odată ce nu expune unele probleme importante și impactul intervenției nu este reflectat suficient. Poate fi recomandată susținerea cu luarea în considerare a obiectivelor și recomandărilor expuse în prezenta opinie.

S-a decis: analiza impactului de reglementare se susține cu condiția luării în considerare a obiectivelor și recomandărilor (10 - se susține cu condiția luării în considerare a obiectivelor și recomandărilor; 2- se susține).